

Azken perediküa

MIKEL IRIZAR
EUSKALGILEA

Eteten ari naiz euskal komunikabideetan ditudan maiztasun jakineko kolaborazioak. Hiru hamarkada luze daramat paperean, irradian nahiz telebistan iritzia ematen, beti ere herri gintzari aukerak bilatu nahian, lis-kar hutsetik harago. Ez da lehen etena, noizbehinka egin izan ditut aldi batekoak; baina oraingo hau izan daiteke eten betirakoa.

Badut arrazoi zuzen bat. Ordezkaritza instituzional berri bat hartu dut aurten-go udan, eta halakoetan nire araua da alor publikoan ahots pertsonala isiltzea, ordezkatuei zor diedan errespetuz. Baina, zeharkako eragin batzuk ere nabari ditut, iraupen mugatua duen konpromiso hori baino luzeagoak.

80ko hamarkada amaieran iritzi-emaile hasi nintzenean jende gutxi zegoen euskaraz horretan jarduteko; gaitasuna eta ausardia, biak behar ziren eta artean ez zeuden sobrate. Aldiz, egunotan irakurri dut bagarela 15.000 txiolari aktibo euskaraz, eta urtean 2,5 milioi txio argitaratzen ditugula. Badago hor iritzia emateko gogo!

Aukera egonda, komunikabideek profitatu egin dute erruz handitzeko iritzi tarteak, bereziki tertuliak. Eta irudipena daukat ugaritasunarekin nolabaiteko hutsaltzea ere etorri dela: azkarrago esan behar da dena, eskatzen

da solaskidea zirikatzea eta ikuskizuna elikatzea, audientzia helburu. Hala ere, iritzi pieza bikainak eta tertulia aberats asko aurki daiteke euskarazko komunikabideetan. Gero eta zailagoa da, niretzat behintzat, ekarpen esanguratsuak egitea.

Bestalde, adina ere pilatzen ari zait. Wikipediaren arabera sartua nago 'zahar gazteak' multzoan eta, poliki bada ere, apalagotzen ari zait egunero-koa zelatatzeke neukan grina. Niretzat iritzi-emaile lanean zati handiena ez da izan idaztea edo esatea, baizik eta irakurtzea edo ikus-entzutea, iritzi propioa sortzeko. Urteetan izan naiz albistegien menpeko, eta boladatan nekez hasten nuen eguna egunkari pare bat orrazteke. Orain libreago nabil, neurri handian sare sozialei esker, baina grina ez da lehengoa eta gaiak pasatu egiten zaizkit, asko axola gabe. Aspertu samar ere banago agenda komunikatibo derri-gorrezko batekin ibili beharraz, amorrua ematen dit ikusteak nola eramaten gaituzten gai batetik bestera nahieran, komeni dena monotema bihurtuz komeni ez dena ezkutatzeko. Ahal dudan heinean nik erabaki nahi dut zerk kezkatuko nauen eta zerk poztuko.

Honenbestez banoa predikarien pulpituak, seguruenik betirako. Urteotan gaizki esanak barkatu. Aio. ●

Elektrizitatea, giza eskubide?

ITZIAR BARDAJI
GOIKOETXEA
IRAKASLEA

Iristen ari da, badugu abisua gasolindegien zenbaki distiratsuetan eta faktura elektrikoan: energi iturri fosilak amaitzen ari dira.

Pobrezia energetikoa mehatxu dugu eta gure muturrean poltsikorik lotsaga-beenak betetzen dira. Kapitalismoak energia berri-erregaiak urardotu ditu, guztia bereganatzeko gaitasuna baitu. Kalera irteten gara, autoprodukzioa salbuespen dugun giza antolakuntza honetan enpresa handien menpeko garelako. Baita ere gure bailarak parke eolikoz eta edonola bete nahi dizkigutela.

Sistemak esku batez bestelako energia iturriak erabiltzeko teknologia fin-tzen du, eta besteaz iragarkiak berdeago bihurtzen ditu. Gobernua neurtzen ibiliko da, noiz arte estutu dakioken eztarria lanetik bueltan, telebistan, politikari, enpresari, abeslari eta futbolariak lapurtu egiten diotela ikusten duen zerga-ordaintzaileari. Eta eztanda egingo du.

Energia –eta beraz, denetarik– gutxiago ekoiztu eta kontsumitu behar dugula? Ez, ez beste modu batez soilik, ez prezio jasangarriak soilik, baizik eta gutxiago. Noiz hasiko gara seriozki honi buruz hitz egiten? ●